

**III Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, April/May 2021
(CBCS) (F+R) (2015 – 16 and Onwards)**
LANGUAGE SANSKRIT – III

Champu Ramayanam (Sundarakanda) Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : i) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
ii) Question Nos. I, VI and VII should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) वाल्मीकिरामायणे कृति काण्डाः सन्ति ?

- अ) सप्त आ) अष्ट इ) षट् ई) दश

2) भोजराजस्य पिता कः ?

- अ) मुञ्जः आ) सिन्धुलः इ) वत्सः ई) बुद्धिसागरः

3) वेङ्कटाध्वरेः चम्पूकाव्यं किम् ?

- अ) विश्वगुणादर्शचम्पू
इ) नलचम्पू आ) भारतचम्पू
ई) रामायणचम्पू

4) सुन्दरकाण्डस्य नायकः कः ?

- अ) श्रीरामः आ) सुग्रीवः इ) रावणः ई) हनूमान्

5) हनूमान् कस्यशैलस्य प्रस्थात् उदस्थात् ?

- अ) मैनाकस्य आ) महेन्द्रस्य इ) हिमालयस्य ई) विन्ध्यस्य

6) राघवगृहिणी का ?

- अ) सुरसा आ) सिंहिका इ) सीता ई) कौसल्या

7) विभीषण दुहिता का ?

- अ) विमला आ) अमला इ) अनला ई) धवला

P.T.O.

॥ द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धं लिखत् ॥

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಇರ್ತೋಗಿ

$$(2 \times 10 = 20)$$

Write an essay on **any two** of the following.

- १) हनूमतः पादाघातेन जातां महेन्द्रशैलस्थितिं वार्यात्।

ಹನುಮಂತನ ಪಾದಾಘಾತದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮಹೇಂದ್ರಶ್ಯಲದ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Write an essay on the condition of Mahendra mountain by the footstep of Hanuman.

- 2) भोजराजस्य देश-काल-कतीः अधिकत्य प्रबन्धं लिप्तवत्।

ಭೋಜರಾಜನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on place, date and works of Bhojaraia.

- 3) सीता-हनूमतोः संवादं विवरणत्।

ಸೀತಾ-ಹನುಮಂತರ ಸಂವಾದವನ್ನು ಬಿವರಿಸಿ.

Describe the conversation between Sita and Hanuman.

- III. अ) द्वयोः श्लोकयोः अनवादं कला वित्तान्।

ಯಾವುದಾದರೂ ಏರಡು ಶ್ರೋತರಿಗಳನ್ನು ಕಿರುವುದು ನಿಷಿದ್ಧ.

$$(2 \times 4 = 8)$$

Translate and explain any two objects.

- 1) ततो हनुमान दशकापदनीतां परीनां

विचेतुं पथि चारणानाम्।

महेन्द्रशैलस्य खगेन्द्रवेगः

- प्रस्थादुदस्थात्प्रथमानमान

तनु तनूकृत्य तदा हनूमान्

- कृत्वावगाहा जठर तदीये।
त्वं से दिनि

तर्ता विनष्टकम्य स चक्रपाणः

त्रिवक्रमस्य क्रममेव चक्रे ॥

- 3) ज्योत्स्नां विनापि निवसेन्निशि शीतभानु
छायां विनापि विलसेद्विवसेश्वरोपि।
एनां विना रघुपतिः परिगृहच धैर्यम्
सप्राणा एव वस्तीति विचित्रमेतत्॥
- 4) कल्याणि त्वद्वियोगेन तीव्रवेगेन ताम्यतः।
राघवेन्द्रस्य दूतं मामन्यथा मास्म मन्यथाः॥
- आ) गद्यभागस्य अनुवादं कूरूत।

(1×4=4)

ଗଢୁଭାଗଙ୍କମ୍ବୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକି।

Translate the following passage.

तत्काले लङ्काधिदेवतामात्मना सह विग्रहं विधातुं गृहीत युवतिविग्रहां मार्गप्रसारस्य
अर्गलीभूय, भूयसा तर्जयन्तीं निर्जित्य तथा वानररचितावज्ञोपज्ञ निजनिलयविलयं
सरसिजासनशासनादावेदयन्त्या विहितानुमतिर्मास्ति लङ्कायामविकलमेव मैथिलीं विचिन्वन्
नैऋतचक्रवर्तिनः प्रासादमाससाद।

अथवा

ततस्तं जानकीनिः सीमहर्षा बभाषे – महाभाग, सर्वथास्य दुरात्मनः प्रत्यासीदति मृत्युः एवम् –
अनलाभिधानया विभीषणदुहित्रा स्वमात्रा प्रेषितया भाषितम्। अयमप्यनार्यशीलः तुरीयामुपायमन्तरेण
न मामार्यपुत्रस्य समर्पयिष्यति।

IV. द्वयोः वाक्ययोः सन्दर्भं विवृणुत।

(2×4=8)

ଯାହୁଦାଦରୂ ଐରଙ୍ଗୁ ହାଙ୍କୁଗଳ ନେଂଦରଭାନ୍ତମ୍ ଏବରିକି।

Annotate any two of the following sentences.

- 1) वानरसेना कथं तरेदिममन्तरायं वितन्त्वत्तमुदन्वन्तम् ?
- 2) भवत्यः चतुर्भिरप्युपायैः एनामवश्यं वश्यां कुरुध्वम्।
- 3) शिरसा तव सौमित्रिकरोदभिवादनम्।
- 4) मामसमर्थं न समर्थयेथाः।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत।

(2×2½=5)

ଯାହୁଦାଦରୂ ଐରଙ୍ଗୁ କୁରିଟୁ ଲାଙ୍ଘି ଛିପ୍ପେଇଁ ବରେଣ୍ଣିରି।

Write short notes on any two.

- 1) नलचम्पू
- 2) मैनाकः
- 3) त्रिजटा
- 4) अशोकवनम्

VI. संस्कृतभाष्या उत्तरं लिखत।

अ) वाक्यानां दोषान् परिहरता। (पञ्चानाम् एव)

(5×1=5)

- 1) शिवः कैलासे अधिवसति।
 - 2) प्रजानां स्वस्ति।
 - 3) बालकः चोरेण भीतः।
 - 4) गृहस्य बहिः वाहनानि सन्ति।
 - 5) तस्य विना तृणमपि न चलति।
 - 6) अहं शालां गच्छति।
 - 7) गुरुं नमः।
 - 8) महाराजा अश्वं आरोहति।

आ) संस्कृतभाषया वाक्यं रचयत्। (पञ्चानाम् एव).

(5x1=5)

- 1) बालकः
 - 2) यदा-तदा
 - 3) गत्वा
 - 4) वदति
 - 5) सह
 - 6) सर्वत्र
 - 7) अहं
 - 8) गुरुः

VII. संस्कृत भाष्या अनुवदत्।

(1×5=5)

ಯಮುನಾ ನದಿಯ ದಡದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಣನು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ವೇದಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತ್ತಿದ್ದನು. ಮುಂದಾರವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಒಟ್ಟುಮಾರ್ಗಕು ಆತನ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಳಾಗಿದ್ದಳು. ಆ ತರುಣೀಯ ಬ್ರಹ್ಮರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಳಾಗಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಕನ್ನಾಕುಬ್ಜದಿಂದ ಮೂವರು ತರುಣರು ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದರು. ಅವರು ಸಮನಾದ ವಯಸ್ಸು, ರೂಪ, ವಿದ್ಯೆ, ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದರು.

There was a village on the bank of river Yamuna. A brahmin by name Agniswamy lived in it. He was an adept in Vedas. He had a beloved daughter named Mandaravathi. She was an extraordinary creation of Lord Brahma. One day three youths came to that village from Kanyakubja. They were all equal in their age, appearance, education and character.